

TRYSIL KOMMUNES OPPVEKSTMODELL

Robuste barn og unge som tør, vil og kan

Vedtatt i kommunestyret 20.06.2023

Trysil kommunes oppvekstmodell

Vedtatt av kommunestyret 20.6.2023

Innholdsfortegnelse

Innledning

Robuste barn og unge som har det bra - som tør, vil og kan

Rutiner, mat og søvn

Lyst til å lære

Aktivitet og lek

Medvirkning

Relasjoner og inkludering

Voksne som ser, som rekker ut ei hand, som viser veg og som skyver fram

Innledning

I Trysil kommune bor det ca. 1 100 barn og unge i alderen 0–17 år og det er ca. 200 kommunale årsverk som arbeider med denne målgruppa.

Det forebyggende arbeidet rettet mot barn og unge, er av stor betydning for utvikling av god folkehelse. I Trysil jobber vi med å legge til rette for at det skal være godt å vokse opp. Vi har et byggende perspektiv på barne- og ungdomsarbeidet. Det handler om å legge til rette for friskhetsfaktorer. Faktorer som fremmer god fysisk og psykisk helse, mestring og trivsel. Vi kaller dette for byggende faktorer. Det byggende arbeidet er av stor betydning for utvikling av god folkehelse, og er i tråd med lokale og nasjonale føringer for folkehelsearbeid hvor fokuset er tidlig innsats.

Barn og unge i Trysil er vårt felles fokus, og det byggende arbeidet er tverrfaglig. Sammen skal alle voksne bidra til at barn og unge får de avgjørende, byggende faktorene. Det er utgangspunktet for oppvekstmodellen i Trysil kommune.

Oppvekstmodellen er utarbeidet av byggende team som er en tverrfaglig arbeidsgruppe bestående av representanter fra barnehage, skole, helsestasjon, barneverntjeneste, psykisk helse og oppvekstadministrasjon. Oppvekstmodellen i Trysil kommune skal være et styrende redskap i arbeidet med barn og unge og skal innarbeides i alle virksomhetsplaner. Den gir grunnlag for en felles forståelse og verdigrunnlag for hvordan vi kan bidra til gode oppvekstsvilkår for kommunens barn og unge.

Robuste barn og unge som har det bra - som tør, vil og kan

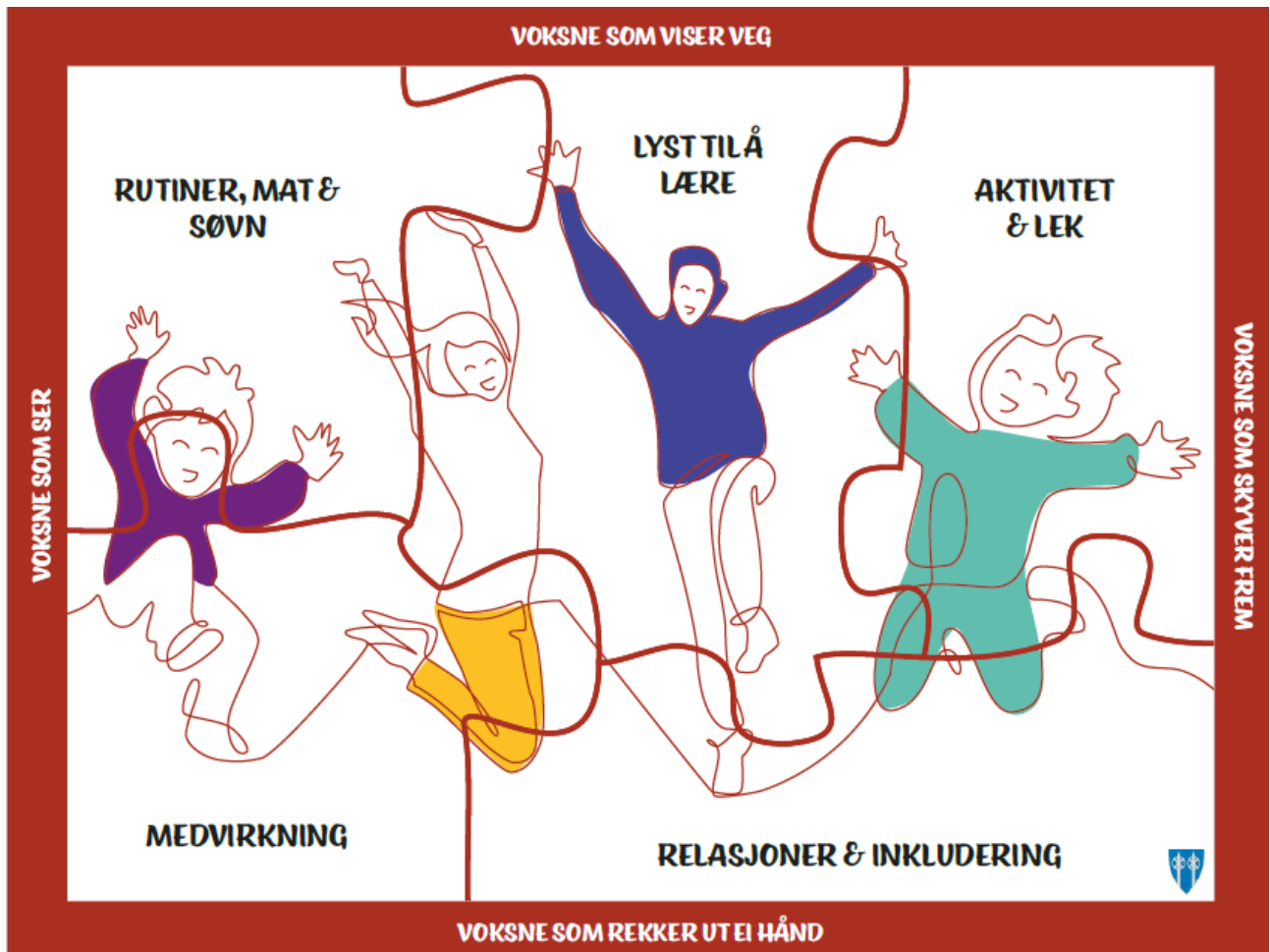
Barn og unge blir utsatt for mye påvirkning som krever mot, trygghet og tilpasningsevne. Vi har som målsetting at barn og unge i Trysil skal bli robuste slik at de tør, vil og kan håndtere det livet byr på, og at de skal ha det bra med seg selv.

Det handler om å gi barna og ungdommene trygghet og om å styrke deres følelse av å ha verdi og tro på seg selv. Det vil gjøre dem i stand til å håndtere utfordringer og tåle motstand. Det har også betydning for deres evne til å tilpasse seg situasjoner og samfunnet de deltar i. De blir robuste.

Robusthet er et resultat av god psykisk og fysisk helse. Psykisk helse handler om vårt forhold til oss selv, til våre nærmeste og til samfunnet rundt oss. Fysisk helse handler om kroppens tilstand. Begge deler er viktige og de blir påvirket av hverandre.

For å nå målsettingen om å bygge robusthet hos barn og unge, er det flere faktorer som har betydning. I Trysil har vi fokus på følgende byggende faktorer i arbeidet med barn og unge og deres familier:

- Rutiner, mat og søvn
- Aktivitet og lek
- Lyst til å lære
- Relasjoner og inkludering
- Medvirkning

Rutiner, mat og søvn

Det er viktig at barn og unge har rutiner, mat og søvn for å kunne fungere godt i hverdagen. De trenger både regelmessige måltider, lek og fysisk aktivitet, hvile og søvn i løpet av et døgn. Gode vaner kan sikre at de får det. Alt dette har stor betydning for utviklingen av den fysiske og psykiske helsen.

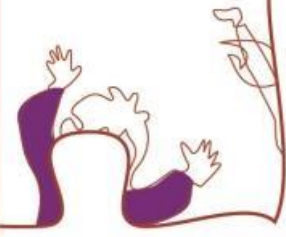
Barn og unge trenger regelmessige og næringsriktige måltider for jevn tilførsel av energi og næringsstoffer. Det er en fysiologisk forutsetning for utvikling og læring.

Søvn har stor betydning for utvikling, psykisk helse, atferd, læring og konsentrasjon. Søvn er også viktig for vekst, vekt, immunsystemet og for å redusere risiko for ulykker.

VOKSNE SOM VISER VEG

←

RUTINER, MAT & SØVN

Det er viktig at barn og unge har rutiner, mat og søvn for å kunne fungere godt i hverdagen. De trenger både regelmessige måltider, lek og fysisk aktivitet, hvile og søvn i løpet av et døgn. Gode vaner kan sikre at de får det. Alt dette har stor betydning for utviklingen av den fysiske og psykiske helsen.

Barn og unge trenger regelmessige og næringsriktige måltider for jevn tilførsel av energi og næringsstoffer. Det er en fysiologisk forutsetning for utvikling og læring.

Søvn har stor betydning for utvikling, psykisk helse, atferd, læring og konsentrasjon. Søvn er også viktig for vekst, vekt, immunsystemet og for å redusere risiko for ulykker.

VOKSNE SOM SKYVER FREM

VOKSNE SOM REKKER UT EI HÅND

Lyst til å lære

Det er viktig at barn og unge har lyst til å lære.

Kunnskap og kritisk tenking danner grunnlaget for å forstå seg selv, andre og verden. Det har også betydning for evnen til å tilpasse seg og for å ta gode valg i livet, noe som er viktig for deltakelse i utdanning, arbeids- og samfunnsliv.

Motivasjon er viktig for læring. Barn er født med en utforskertrang. De er nysgjerrige og vil gjerne finne ut hvordan ting henger sammen. Å stimulere og bevare denne utforskertrangen er viktig for skape læringslyst.

Trygghet og trivsel er viktig for motivasjon. Et miljø der barn og unge opplever at de er verdifulle og blir anerkjent og respektert, bidrar til at de tør å utforske og prøve seg fram.

Tro på egen mestring har også betydning for motivasjonen og lysten til å lære. De trenger å oppleve mestring og få støtte fra voksne.

VOKSNE SOM VISER VEG

LYST TIL Å LÆRE

Det er viktig at barn og unge har lyst til å lære.

Kunnskap og kritisk tenking danner grunnlaget for å forstå seg selv, andre og verden. Det har også betydning for evnen til å tilpasse seg og for å ta gode valg i livet, noe som er viktig for deltakelse i utdanning, arbeids- og samfunnsliv.

Motivasjon er viktig for læring. Barn er født med en utforskertrang. De er nysgjerrige og vil gjerne finne ut hvordan ting henger sammen. Å stimulere og bevare denne utforskertrangen er viktig for skape læringslyst.

Trygghet og trivsel er viktig for motivasjon. Et miljø der barn og unge opplever at de er verdifulle og blir anerkjent og respektert, bidrar til at de tør å utforske og prøve seg fram.

Tro på egen mestring har også betydning for motivasjonen og lysten til å lære. De trenger å oppleve mestring og få støtte fra voksne.

VOKSNE SOM SER

VOKSNE SOM SKIVER FREM

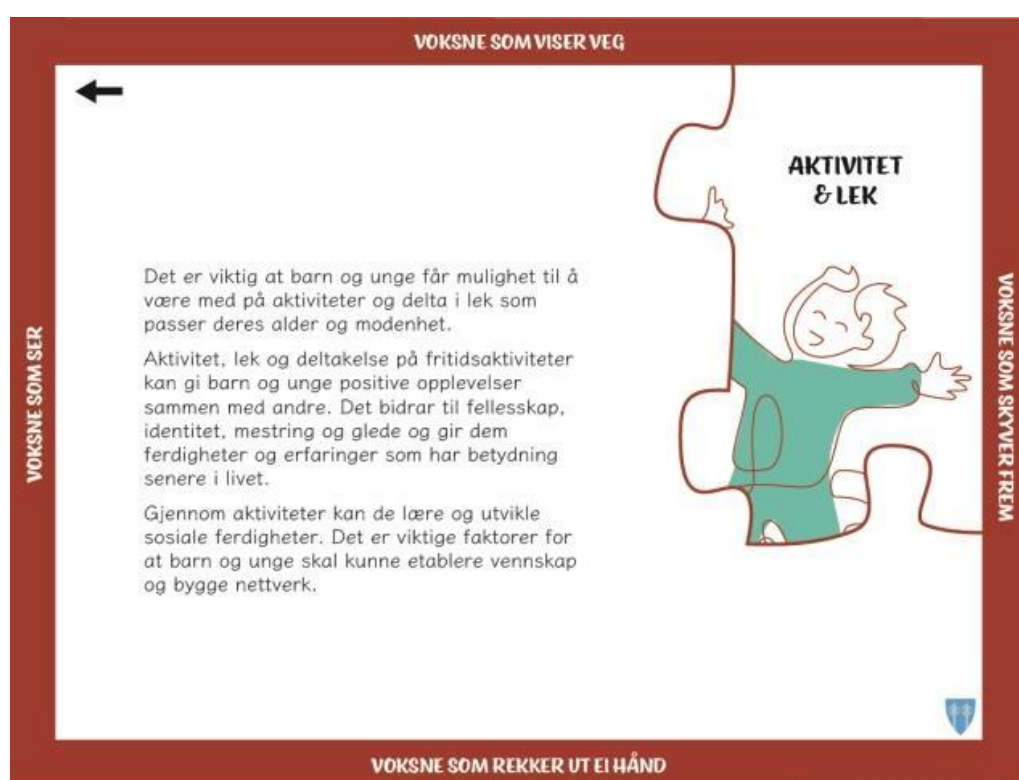
VOKSNE SOM REKKER UT EI HÅND

Aktivitet og lek

Det er viktig at barn og unge får mulighet til å være med på aktiviteter og delta i lek som passer deres alder og modenhet.

Aktivitet, lek og deltakelse på fritidsaktiviteter kan gi barn og unge positive opplevelser sammen med andre. Det bidrar til fellesskap, identitet, mestring og glede og gir dem ferdigheter og erfaringer som har betydning senere i livet.

Gjennom aktiviteter kan de lære og utvikle sosiale ferdigheter. Det er viktige faktorer for at barn og unge skal kunne etablere vennskap og bygge nettverk.

Medvirkning

Det er viktig at barn og unge får mulighet til å si sin mening og bli lyttet til om forhold som har betydning for deres liv.

Barn og unge skal bli hørt. Deres synspunkter skal vektlegges i samsvar med alder, modenhet og utvikling. Det betyr ikke at de skal bestemme eller få viljen sin, men de skal få mulighet til å bli hørt. Medvirkning er viktig både i barnehagen, på skolen og på fritiden.

Når barn og unge opplever å bli hørt og tatt på alvor, får de en reell mulighet til å påvirke eget liv. Medvirkning gir barn og unge opplevelsen av å være betydningsfulle og verdifulle og vissheten om at de er en ressurs.

Gjennom å oppleve anerkjennelse og respekt lærer barn og unge å behandle andre på samme måte.

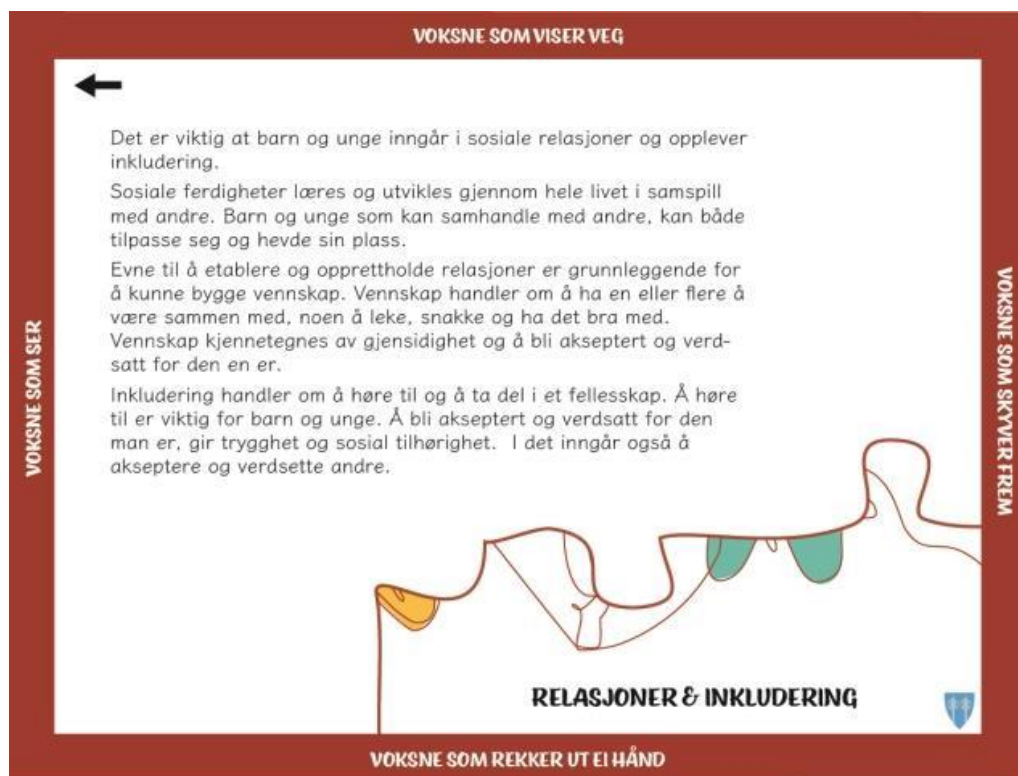
Relasjoner og inkludering

Det er viktig at barn og unge inngår i sosiale relasjoner og opplever inkludering.

Sosiale ferdigheter læres og utvikles gjennom hele livet i samspill med andre. Barn og unge som kan samhandle med andre, kan både tilpasse seg og hevde sin plass.

Evne til å etablere og opprettholde relasjoner er grunnleggende for å kunne bygge vennskap. Vennskap handler om å ha en eller flere å være sammen med, noen å leke, snakke og ha det bra med. Vennskap kjennetegnes av gjensidighet og å bli akseptert og verdsatt for den en er.

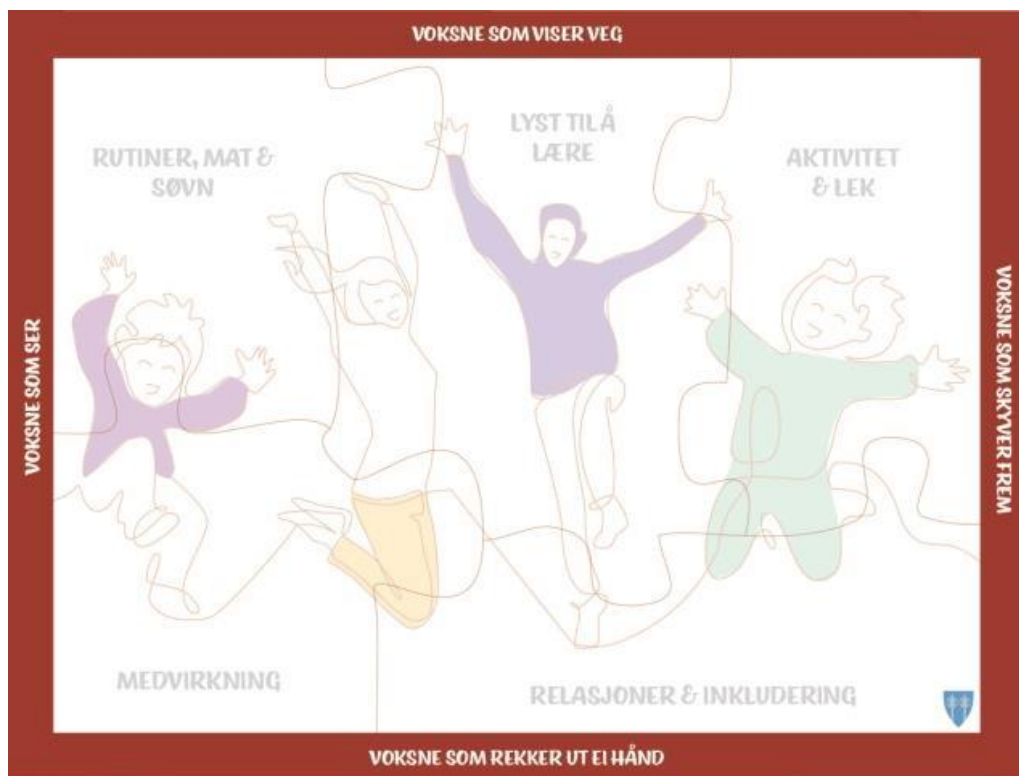
Inkludering handler om å høre til og å ta del i et fellesskap. Å høre til er viktig for barn og unge. Å bli akseptert og verdsatt for den man er, gir trygghet og sosial tilhørighet. I det inngår også å akseptere og verdsette andre.

Voksne som ser, som rekker ut ei hand, som viser veg og som skyver fram

De voksne rundt barn og unge er selve rammen i det byggende arbeidet. I tillegg til å være gode rollemodeller har voksne ansvar for at alle føler seg trygge og blir ivaretatt. Det er viktig at de legger til rette for inkludering og mestring gjennom motivasjon og støtte.

Barn og unge i Trysil skal oppleve voksne som er tilgjengelige - voksne som gir hjelp og trøst når det trengs, som oppmuntrer og utfordrer og som setter tydelige grenser.

Alle barn og unge har et grunnleggende behov for tilknytning og utforsking. Tilknytningsbehovet handler om en naturlig søken etter beskyttelse og omsorg fra nære voksne. Utforskningsbehovet handler om lysten til å utforske og mestre verden. Barn og unge trenger oppmerksomme voksne rundt seg i barnehagen, på skolen, hjemme og på andre fritidsarenaer, slik at de føler seg trygge til å kunne utforske og lære nye ferdigheter. Når de opplever at voksne er til stede og støtter, føler de trygghet og tillit, og det er viktig for utfoldelse og læring.

VOKSNE SOM VISER VEG

VOKSNE SOM SER

VOKSNE SOM SKYVER FREM

ROBUSTE BARN OG UNGE SOM HAR DET BRA

VOKSNE SOM REKKER UT EI HÅND